

פרוטוקול מס' 75

מישיבת ועדת החינוך והתרבות
יום ב' ה' בתמוז תשל"א - 28.6.71, שעה 10.00

נכחו:

חברי הוועדה:
א. רימלש - היו"ר
ב. אליעד
ג. בן-פורח
ז. הרמן
ח. ידיד
א. כץ
ש. לוין
ט.צ. בריה
ע. פיינברג-טרני
ד. קורן

מוזמנים:
א. ידלין - סגן שר החינוך והתרבות
י. שוחט - יועץ בכיר לשר החינוך והתרבות
א. שמואלי - סגן המנהל הכללי של משרד החינוך והתרבות
ד. טשנר - יועצת משפטית של משרד החינוך והתרבות
א. גפני - הממונה על התקציבים
א. איל - אגף התקציבים
ע. טבש - עוזר בכיר ליועץ המשפטי לממשלה

מזכירת הוועדה: ד. פלד

רשמה: צ. ספרן

סדר היום: א. חוק לימוד חובה (הוראת שעה), תשל"א-1971.

ב. דמי כניסה לשטורות שבע.

1588

אני פותח את הישיבה.

הי"ר א. ריטלט:

א. חוק לימוד חובה (הוראת שעה), תשל"א-1971

כיושב-ראש הוועדה - אם כי כחבר הוועדה אין דעתי נוחה מן התיקון - עלי להעיר כי ההצעה להחזיר את המצב לקדמותו היא בניגוד לתקנון הכנסת, משום שהיה על התיקון דיון, היתה הצבעה, מליאת הכנסת לא קיבלה את המסמך-קרו, אלא העירה את הצעת התיקון לוועדת הכנסת להכנה לקריאה שניה ושלישית. בנוסף לתקנון התייעצתי עם שני מומחים, שאמרו לי אותו הדבר; אפשר להציע שינויים בלוח הזמנים, אפשר להציע להגביל את תוקפו של החוק - זה ענין של הסתייגות פרלמנטרית - לתקופת זמן מסוימת, חצי שנה, שנה; אי אפשר להציע החזרת המצב לקדמותו, כי הכנסת לא קיבלה הצעה זו.

אשר להצעות חברי הוועדה:

חבר הכנסת ורדיגר מקבל את הרישה של הצעת התיקון, אך לגבי הסייפה הוא מציע להשלים את החלת החוק לגבי גילאי 15 לא יאוחר מתשל"ה.

חבר הכנסת בן-פורת מתייחס בהצעתו רק לגילאי 15. הוא מציע שתחולתו של החוק לגבי גילאים אלה תבוצע בשלושה חלקים, שונים ככל האפשר, החל משנת הלימודים תשל"ב, ותושלם לא יאוחר מראשית שנת הלימודים תשל"ו.

מכיוון ששמענו כי תחילת שנת הלימודים תשל"ב היא למעשה תאריך אבוד, משרד החינוך והתרבות אינו ערוך להתחיל את החלת החוק בטווח זה. הייתי מציע לחבר-הכנסת בן-פורת לשנות ולומר החל משנת הלימודים תשל"ג במקום החל משנת הלימודים תשל"ב.

ב. בן-פורת:

אני מקבל זאת, אם כי דבריהם של עובדי משרד החינוך, שאינם

ערוכים, לחוד, והמציאות לחוד.

הי"ר א. ריטלט:

להצעת חבר-הכנסת כץ: אני מבין שהצעה ב' זהה להצעת חבר-הכנסת ידיד. כלומר - איזו הצעה שלא תתקבל, יש להחיל על חלקים מסוימים את חוק לימוד חובה - לא חיינם - לפי לוח הזמנים המקורי: תשל"ב-תשל"ה.

י. שוחט:

מדובר גם על חיינם.

הי"ר א. ריטלט:

חבר-הכנסת כץ אומר: חוק לימוד חובה ואינו אומר חוק לימוד

חובה וחיינם.

ח. גרוסמן:

כי חובה פירושו גם חיינם.

הי"ר א. ריטלט:

אצל חבר-הכנסת ידיד יש הפרדה בין חובה לחיינם. הכוונה לחובה

גם כשיש שכר לימוד מדורג.

א. כץ:

הצעתי - החלה שלקסיבית של חוק לימוד חובה וחיינם. הטלפזיה

תיקבע בתקנות.

הי"ר א. ריטלט:

עליך לומר איפוא: חוק לימוד חובה וחיינם.

א. כץ:

אני מקבל את ההצעה.

הי"ר א. ריטלט:

אנחנו עוברים להצעות.

להצעת חבר-הכנסת ורדיגר - מי

תומך בהצעה זו? מכיוון שחבר-הכנסת ורדיגר איננו ואין תומך בהצעתו, לא אני אוחה להצבעה.

הי"ר א. רימלט:
בה עתה התיקון "חש"ג" במקום "חש"ב".

להצעת חבר-הכנסת בן-פורת, שהוכנס
ד. קורין:

מה עמדת הממשלה בענין זה?
א. ידלין:

התשובה היא שלילית.
מ. בן-פורת:

מדוע? הלא הבעיה הכספית, כפי
שאמר שר החינוך והתרבות בסליאת

הכנסת, כלל לא קיימת.

יש גם בעיות כספיות. אחת הבעיות
הרציניות היא גם הבעיה הכספית.
א. ידלין:

מכיוון שהממשלה איננה מקבלת את
הצעת הפשרה שהציע חבר הכנסת בן-
פורת, האם מוכן חבר-הכנסת בן-פורת להוריד את הצעתו?
הי"ר א. רימלט:

אני עומד על ההצעה.
מ. בן-פורת:

אני מעמיד להצבעה את הצעת חבר-
הכנסת בן-פורת.
הי"ר א. רימלט:

ה צ ב ע ה

הוחלט: לדחות את ההצעה.

מה על רשות להסתייגות?
מ. בן-פורת:

יש לך רשות להסתייגות.
הי"ר א. רימלט:

להצעת חבר-הכנסת כץ: האם כוונתך
בהצעה ג לכולם או רק לאלה הנמצאים באזורים מסויימים?

אני מתכוון לכולם.
א. כץ:

אין כל קשר בין הצעה ב' להצעה
ג'. בהצעה ב' אני מציע החלה מוקדמת, לפי תקנות, של חוק לימוד חובה
וחינם, לגבי אזורים מסויימים, והכוונה כמובן לאיזורים שעוני טיפוח.

את הצעה ג' הצעתי לאחד ההודעה
הפרעשה של העלאת שכר הלימוד ב-40%. ההצעה אומרת להחיל את החוק בצורת
חוק חינם, ולא חובה, מי שירצה לבוא לבית הספר לא ישלם לפי לוח הזמנים
המקורי. החוק קובע שיש להביא כל אחד לבית הספר מבלי שישלם. מאחר שנקבע
לוח הזמנים, כפי שנקבע, אני מציע שאלה הפגיעים לבית הספר פרצונם, לא
בהתאם לחוק, יהיו פטורים מתשלום שכר לימוד לפי לוח הזמנים המקורי.

כלומר - להקל על בעלי היכולת.
א. ידלין:

ולוותר על אלה שאינם מגיעים
לבית הספר.

זו הקלה לא על בעלי היכולת, אלא
א. כץ:

על בעלי הכנסה בינונית.

לשם זה עושים שכר לימוד מדורג.
א. ידלין:

אני מציע לחבר-הכנסת כץ לכתוב
במפורש בהצעה ב' אזורים שעוני
ב. אליעד:

טיפוח במקום "אזורים".

אנינני יודע אם המושג "איזורים"
שעוני טיפוח איננו מושג
הי"ר א. רימלט:

אנינני יודע אם המושג "איזורים"
שעוני טיפוח איננו מושג

ג. אליעד:

נשאל זאת לשר.

אני מבין שחבר-הכנסת כץ רוצה להבטיח שילדים באזורי סיפוח, שאין להם אפשרות לשלם, יוכלו ללמוד.

ע. פיינברג-טרנטי:

ממילא הם לא משלמים.

ג. אליעד:

אינני יודע.

היו"ר א. רייטלט:

אולי חבר-הכנסת כץ יטביר מה כוונת הצעה ג שלו?

א. כץ:

הכוונה לחייב לימוד חינוך ולא חובה, בהתאם ללוח הזמנים המקורי.

ש. לויגן:

לפי מישב ידיעתי מחייב החוק את משרד החינוך והתרבות להיוועץ בוועדת החינוך והתרבות בדבר האיזורים בהם מקדישים את החלת החוק. מעיף זה בחוק מכסה את מה שרוצה חבר-הכנסת כץ.

היו"ר א. רייטלט:

הוא יכול להוסיף להצעתו: לאחר התייעצות עם ועדת החינוך והתרבות,

בהתאם לחוק ולטעמי הקובעים זאת.

ח. גרוסמן:

כשם שיש אפשרות למשרד החינוך והתרבות להחיל את חוק לימוד חובה בגיל שלוש במקום גיל חמש באיזורי מצוקה מיוחדים, הרי אפשר לעשות אותו הדבר ביחס לגילאי חינוך חובה. כלומר הרחלת ביצוע החוק על איזורי מצוקה, שמשרד החינוך והתרבות - בהתייעצות עם ועדת החינוך והתרבות - יכריז עליהם כעל איזורי מצוקה.

היו"ר א. רייטלט:

כלומר את מציעה שבמקום איזוריים מעוצי סיפוח יבוא איזורי מצוקה.

ח. גרוסמן:

לא. אני רוצה לדעת אם חבר-הכנסת כץ מתכוון לזהות עם איזורי

מצוקה לצורך חינוך בגילאי שלוש.

א. כץ:

לא. אני מציע שהשר יבדוק ויביא לנו הצעה.

ח. גרוסמן:

זאת אפשרת שאתה מציע תקנות חדשות.

היו"ר א. רייטלט:

ביחס לגילאי שלוש אין כל חיסרון חוק. הדבר יבוצע על ידי מעשה ולא

על ידי חקיקה.

ח. גן-פורת:

אני רוצה לבקש מחבר-הכנסת כץ שלא יעמוד על הצעתו לציין בחוק "איזורי מצוקה". חסר לנו רק זאת שנדביק תוויות על שכונות מסוימות במדינה. ברגע שהא לנו מפה ושרטוט שאיזוריים אלה הם איזורי מצוקה, גמרנו עם אותם איזוריים. מתי נפתור את המצוקה, בעוד עשר, חמש-עשרה שנה?

היו"ר א. רייטלט:

מה אתה מציע לחבר-הכנסת כץ?

ח. גן-פורת:

שלא ידבר על סיפוח בחוק החוק. הוא יכול לבקש הצהרה של משרד

החינוך בעניין זה, אך שהדבר לא ייכתב בחוק.

א. יודלמן:

כמה דברי הסבר: לגבי הצעת החוק כפי שהיא - היו ברקע כמה שיקולים ובהחלט קיים היה השיקול הכספי. אפילו ועדת הכספים של הכנסת לא מצאה אפשרות להעמיד למשרד החינוך והתרבות - מתוך ראיית צרכי המדינה כולה - סכומים לביצוע חוק לימוד חובה. המברנו לכנסת כי בפידה שנקבל אמצעים, אנחנו חושבים להשמיץ אותם. בראש וראשונה ראויים מצותה ורפליט מצותה

א. ידלין:

החובה, שהיתה יכולה אולי להביא ילדים חלשים לחינוך, אך בחינוך חינוכיים הוא מטהר. דווקא בעניין זה לא הייתי מציע לטהר. באיזורים טעונים טיפוח הילדים הבאים משפחות חלשות, מבחינת הכנסתן, אינם משלמים שכר לימוד. כל ילד שיגיע לבית הספר יהיה פטור משכר לימוד.

לגבי חינוך חובה: לא העלמנו שהעניין אינו קל. נושא לקבוע תאריך בחוק שאפשר יהיה לעמוד בו. לגבי גילאי 14-15 אנחנו עומדים לסיים. לגבי גילאי 15-16 עליכם לזכור שהחוק עצמו מאפשר לילדים בגילאים אלה להיות נערים עובדים. באמצעות חוק זה אינכם מבטיחים שהנער יגיע לבית הספר. משרד העבודה מכין עתה הצעת חוק לפיה גם נער שאינו במסגרת חניכות ייצא ידי חובת החוק ביום לימודים. איננו בטוחים שזה טוב, כי נראה לנו שיש בזה סתירה לחוק לימוד חובה, ויש על כך דיון בממשלה. על כל פנים אם תשאירו את לוח הזמנים, כפי שהוצע, נעמוד בביצוע, גם של החובה, ולא נצטרך לבקש מהכנסת דחיה, כשם שעושות ממשלות אחרות, לא פחות עשירות מאתנו.

דבר אחרון: השר הודיע פעל במת הכנסת כי בפעולה שהדבר יהיה אפשרי נחיל בערים הגדולות את החוק תחילה באיזורים החלשים. באיזורים הפיחוח כבר קיים חינוך חינוכיים לגבי כולם ואחוזי התלמידים ההולכים ללמוד גדולים ונכבדים. מובן מאליו שחייץ עם ועדת החינוך והתרבות לגבי האזורים שעליהם נקדים את החלת החוק, ויש לנו את הרצון ללכת בראש וראשונה לאיזורים החלשים.

הי"ד א. רימלט:
אני מעמיד להצבעה את הצעה ב' של חבר-הכנסת כץ, בתיקון חוק לימוד חובה וחיצים במקום חוק לימוד חובה.

ה צ ב ע ה

הוחלט: לדחות את ההצעה.

הי"ד א. רימלט:
אני מעמיד להצבעה את הצעה ג' של חבר-הכנסת כץ.

ה צ ב ע ה

הוחלט: לדחות את ההצעה.

הי"ד א. רימלט:
להצעת חבר-הכנסת ידיד: הואיל ואלה שאינם צריכים לשלם שכר לימוד בדרך כלל אינם שולחים את ילדיהם, מציע חבר הכנסת ידיד לחייב אותם הודים, שבין כך אינם צריכים לשלם, לשלוח את ילדיהם לבית הספר, ולגבי אלה שידם משגת - בהתאם לשכר לימוד מדורג.

האם יש תומכים להצעת חבר-הכנסת ידיד? - אין תומכים.

הייתי מסייע לשרד החינוך והתרבות לשקול הצעה זו של חבר-הכנסת ידיד, אם כי עקרונית אני מתנגד לה רק משום כך שאני סבור כי חוק הוא כללי ונועד לכולם.

הי"ד א. רימלט:
אני מעמיד להצבעה את הצעת החוק כפי שהוגשה לנו על ידי הממשלה.

ה צ ב ע ה

הוחלט: לאשר את הצעת החוק.

הי"ד א. רימלט:
אבקש מחברי הוועדה הרוצים להגיש התפייגויות, להגיש אותן במהרה, כדי שנוכל לצרף אותן לגוף החוק.

מכיוון שאני מתנגד להצעת חוק זו, אבקש מאחד מחברי הוועדה, הנמנה על סיעת הרוב, להגיש את הצעת החוק לסריאה

ב. דמי כניסה לשמורות הטבע

הי"ד א. רימלט:

בשעתו דנה הוועדה בענין שמורות הטבע והפליצה על חטיבה בטיבהל השמורות ואי גביית דמי כניסה. מסקנות אלה הונחו על שולחן הכנסת. מסתבר שהיתה התנגדות של שתי זרועות של אותה רשות לוועדת הכספים, כמו כן הכנסת, אישרה את תקציב רשות שמורות הטבע, המבוסס בחלקו גם על גביית דמי כניסה.

לאחר שנתגלה הדבר ולאחר שהגיעו ידיעות על סגירת שמורות הטבע בגלל חוסר תקציב, באתי בדברים עם המנהל הכללי, שהיפנה אותי למר גפני. באחת הישיבות אטרתי כי אתייעץ עם חברי הוועדה על פטור מתשלום דמי כניסה לקבוצות מאורגנות של נוער מכל החוגים. מר גפני אף הוסיף שהוא מוכן לשקול פטור למטודנטים וחייילים גם לא בקבוצה.

במכתב שקיבלתי ממר גפני ב-14 ביוני נאמר כי דמי הכניסה לשמורות הטבע ייקבעו בהתאם להחלטה המקורית; יחד עם זאת יוענק פטור לקבוצות תלמידים ונוער. לא היה במכתב זכר לפטור פטור למטודנטים וחייילים.

א. גפני: המכתב נכתב עוד לפני אותה ישיבה.

הי"ד א. רימלט:

חברת-הכנסת הרמן עוררה בעיה - שנתקבלה על ידי חברי הוועדה - של משפחות מרובות ילדים, הגרות בקרבת שמורת טבע, ושלא תהא להן יכולת ליהנות מהן בימי חג ומועד מכיוון שיהיה להן קשה לשאת בתשלום. הוצאה של משפחה בת עשר נפשות על דמי כניסה לשמורת טבע יכולה להסתכם ב-10 לירות, שעבורה זו הוצאה גדולה.

הבעיה היא כיצד להסדיר את הדבר באופן מעשי, כי קשה יהיה להשיג תעודה מיוחדת למשפחות מרובות ילדים הגרות בקרבת מקום. כמו כן קיים החשש שמשפחה לא גדולה יכולה לאסוף מספר ילדים של שכנים, חברים, ולהופיע כמשפחה מרובת ילדים.

ז. הרמן: יש תעודות זהות שבה נרשם כמה ילדים במשפחה.

ד. קורן:

לענין חייילים: שמעתי שבאחד החגים התקמה חטיבה שלמה באחת משמורות הטבע והשאירה אחריה לכלוך רב, לפנות אותו. אם אתם אומרים שיש לפטור חייילים מכל תשלום, מי יהיה צריך לנקות את הכלוך? אם קובעים את הכלל שלוקחים תשלום, אין לפטור חייילים מכלל זה.

הי"ד א. רימלט: מדוע? כמה מקבל חיייל בצבא סדיר?

ד. קורן:

שישלם רק 10 אגורות, אבל לשלם, כי הוא מלכלך ומשחית.

באה יחידה שלמה, על הרכב שלה, על כלי הביטחון שלה, התקמה שם ולא נשאר מקום לאף אחד. זה צוח מאד כי לא צריך לשלם עבור זה. השאלה מה נשאר מן השמורה.

נכון שאי אפשר לטנוע מאנשים לבוא, גם אם הם חייילים. על כן הייתי נוטה לתת לחייילים פטור כלשהו, אבל לא פטור מוחלט.

הי"ד א. רימלט:

בדרך כלל לא באות לשמורות חטיבות שלמות. אי אפשר לעשות מסקרה אחד כלל.

ד. קורן:

ברגע שחטיבה אחת עושה זאת והדבר מוצלח, אין שום סיבה מדוע חטיבה שניה לא תחקה את הראשונה.

ח. גרוסמן:
חיילים אינם כשודנשים. כאשר הם באים באופן מאורגן, יכול הביקור להיות מתואם על ידי המפקד עם רשות שמורות הטבע; איך באה היחידה, מתי ומי אחראי לנקיון.

לענין משפחות מרובות ילדים: אם מדובר על תל-דן, הרי המשפחות שיבואו לשם הן מחזור וקרית-שמונה. האם אי אפשר לתת את כרטיסי ההנחה למשפחות מרובות הילדים מאותם מקומות דרך הרשות המקומית?

היו"ר א. רימלט:
העניינים במישור המוניציפאלי בקרית שמונה הם כאלה, שלא כדאי להעמיס עליהם יותר מדי דברים.

ד. קורן:
לי דווקא נראה שההצעה של חברת-הכנסת חייקה גרוסמן טובה.

ע. פיינברג-מרני:
לגבי חיילים; הפעם האחרונה שבה ישבו חיילים בתל-דן הייתה ערב מלחמת ששת הימים, שאז אני מרשה להם גם ללכלך את השמורה.

לענין משפחות מרובות ילדים: לגבי חורשת של מידרו הנחה מיוחדת לכל תושבי האיזור. על מנת לא להסתכן בענין זה של משפחות מרובות ילדים אני מציע שתושבי קרית-שמונה יקבלו הנחה - לא פשוט - גם לגבי הכניסה לתל-דן באמצעות הרשות המוניציפאלית.

ש. לוי:
אני רואה טעם לפגם שניתן הנחה רק לתושבי קרית-שמונה. אפשר לדבר על כל הגליל העליון.

ד. קורן:
יש מועצה אזורית גליל עליון, יש קרית-שמונה ויש חזור. למועצה האזורית יש תקציבים שהיא מזרימה לשם, ועל סמך זה היא יכולה לקבל הנחה.

ח. גרוסמן:
המשקים אינם צריכים להנחה זאת. מרגליות צריכה.

ז. הרמן:
כדי לא להיכנס לבעיה אם כל הילדים שייכים לאותה משפחה או לא, אני מציעה שכל משפחה שבאה ואינה מונה יותר מ-8 נפשות, תשלם רק עבור 3. אם סך הכל יש יותר מ-8, ישלמו בעד כל ילד נוסף.

ד. קורן:
ומה כאשר משפחה מרובת ילדים השאירה את הקטנים בבית ובאה לשמורה רק עם הילדים הגדולים?

ז. הרמן:
היא תשלם רק בעד שלושה.

א. גפני:
אשר לדמי כניסה בכלל: דעתי האישית - וזה כנראה השיקול שהינחה את המשלה כאשר אישרה את גביית דמי הכניסה בשמורות אלה - היא שבאים לשם במידה רבה מאד אנשים בעלי רמת הכנסה לא נמוכה. הם באים למקומות אלה בכוכוניות, ורק הוצאות הדלק שלהם, כדי להגיע למקום, עולות על דמי הכניסה. אין כל סיבה שהציבור הנהנה מן השמורות לא ישא בחלק מהוצאות האחזקה שלהן, כי רק חלק מתקציב שמורות הטבע מכוסה על ידי הכנסות אלה.

כאשר הצעתי את ההצעה לגבי קבוצות מאורגנות של תלמידים ונוער היתה בהחלט הכוונה שדבר זה יהיה מתואם עם משרד החינוך והתרבות - כמו עם משרד החקלאות - ושדרך תקציבו, באופן ברור וגלוי, תהיה תמיכה בתקציבה של רשות שמורות הטבע. אנחנו גם רואים זאת כהשתתפות בפעולות חינוך ותרבות, הכוללות גם סיורים וטיולים, בין אם המדובר בתנועות נוער או בבתי ספר. כלומר משרד החינוך והתרבות יתן באופן כולל הקצבה, לפי חשבון משוער, ויכסה ענין זה.

א. גפני:

לגבי חיילים וסטודנטים אין השתתפות כזאת. חיילים וסטודנטים - הכוונה לאו דווקא לקבוצות מאורגנות, אלא לפי תעודות. חיילים - כלומר חיילים בשירות חובה, כי אנשים המשרתים בצבא קבע מקבלים משכורת. אם מדובר על הנחה לחיילים וסטודנטים, אני מציע לשקול הנחה של כ-50%, כפי שמקובל בבירור.

לגבי יחידות צה"ל: יש מקומות בהם יש שלש שאסור ליחידות צה"ל להיכנס ללא אישור מיוחד. צריך לדעת להגיע להסדר ולתיאום בין רשות שמורות השבע והצבא בכל הנוגע לביקור יחידות צבא. בשעה שהביקור מאושר אפשר אחר כך להגיש תלונה במקרה שהיחידה השאידה את המקום לא נקי, כי אחריותו של המפקד להשאיר מקום מסודר.

לענין משפחות מרובות ילדים: אני חושש מאד מכל הפתרונות. קודם כל לא רק משפחות מרובות ילדים הן המשפחות המטכנות. ישנה רשימה ארוכה של אנשים בפצוקה: יש קשישים, יש משפחות מרובות ילדים, יש כאלה המקבלים הטבה סוציאלית, יש נחמכי מעד, שאינם משפחות מרובות ילדים. אני חושש שמיד תתעורר השאלה של בעלי הכנסות נמוכות, אפילו שכירים, המקבלים מענק התייקרות, והכנסתם קטנה יחסית. דרך השיפור הנכונה - ולזה אנחנו שואפים - היא לא דרך המצרכים והשירותים, אלא דרך התמיכות שמקבלים מקרים קיצוניים אלה. למעשה צריך ליצור להם מצב שבו יוכלו ליהנות, ובאמת התמיכות למשפחות מרובות ילדים הוגדלו, ועתה הן בתהליך של הגדלה נוספת. גם תמיכות המעד גדלות כל הזמן.

אני גם חושש מן הבעיה המינהלית: צריך יהיה לבדוק לפי תעודות הזהות אם אננם היילדים שמביאות אתן המשפחות הם ילדים שלהן או לא. דבר זה יגרור ויכוחים ופריכות.

קשה אמנם לחייב בתשלום מקרים סוציאליים מרובליסטטיים, אבל צריך לזכור שההליכה לשמורות השבע היא לא דבר יומיומי. אפילו מקרי-שמונה לתל-דן אין זה דבר יומיומי, מה גם שיש להם פארקים בסביבה.

ע. פיינברג-טרנסי:

אין להם.

א. גפני:

חורשת טל.

ע. פיינברג-טרנסי:

כבר מזמן משלמים עבור הכניסה לשם.

הי"ר א. ריטלט:

האם חורשת טל לא שייכת לרשות שמורות השבע?

א. גפני:

היא שייכת לרשות הגנים הלאומיים, ושם משלמים בכל מקום.

ז. הרמן:

בזכרתי שבאנגליה, בזמן שהייתי עדיין ילדה, לא שילמו עבור הכניסה ילדים עד גיל 12. אצלנו אפשר להציע שילדים עד גיל 10 יהיו פטורים מתשלום.

ש. לוי:

שחרור ישוב ממויימת מתשלום אינו נראה בעיני. אני מוכן לחשוב על שחרור מתשלום של כל איזור הגליל העליון, כאשר מדובר על תל-דן. יש הגיון בכך שהם יהנו מהשבע שחנן אותם אלוהים בסביבתם.

אני מחייב שחרור ילדים וחיילים. ילדים - פטור מלא עד גיל 10; חיילים - פטור מלא לכולם.

א. גפני:

אפשר לנהוג כפי שמקובל בכל המקומות: כרטיס למבוגר, כרטיס ומעלה - 50%. לגבי ילדים אפשר אולי לתת פטור מלא עד גיל 6, ומגיל 6

הי"ר א. ריטלט:

לשיכום: נועד מאורגן בקבוצות,

הייתי מציע שלא נאמר שהם פטורים
מתשלום, אלא נאמר שהתשלום עבורם

א. גפני:

יהיה מתקציב משרד החינוך והתרבות.

איייל:

עבור ביקורים אלה יש צורך באישור
מוקדם מן הרשות.

נאמר זאת.

הי"ר א. רייטל:

חיילים בודדים הייתי מציע בכל

זאת לשחרר לגמרי מתשלום.

לגבי משודנשים - הנחה של 50%.

א. גפני:

חיילים ומשודנשים - לפי תעודות.

ילדים עד גיל 6 יהיו פטורים
לגמרי מתשלום; מגיל 6 ומעלה -

הי"ר א. רייטל:

הנחה לילדים, כפי שהיקבע.

הוחלט: לקבל את ההמלצות הבאות:
א. דמי כניסה עבור קבוצות מאורגנות של
בתי ספר וחנועות נוער - ישולמו מתקציב
משרד החינוך והתרבות.

ב. חיילים - לפי תעודות - שלא בקבוצות,
יהנו מפטור מלא.

ג. משודנשים - לפי תעודות - יהנו מהנחה של 50%.

ד. ילדים עד גיל 6 יהנו מפטור מלא;
מגיל 6 ומעלה - מהנחה של 50%.

מה יהיה תעריף דמי הכניסה?

ד. סורן:

ההצעה נמצאת אצל אנדרהם יפה.
נביא אותה לידיעתכם.

א. גפני:

אנחנו מפליצים שלא תגזימו בתעריף.

הי"ר א. רייטל:

נקבע את התעריף בהתאם להחלטות
שנתקבלו עכשיו.

איייל:

הישיבה נועלה בשעה 12.00